

www.amk.fi

Oppimisaihioiden tuottaminen haastaa pedagogiseen keskusteluun

Leena Vainio

Hämeen ammattikorkeakoulu

leena.vainio@hamk.fi

Pasi Silander

Hämeen ammattikorkeakoulu

pasi.silander@hamk.fi

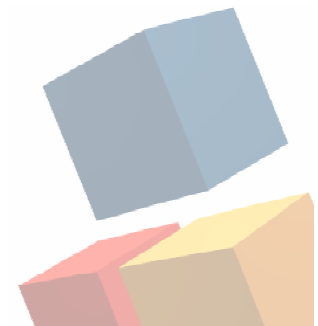
Irja Leppisaari

Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu

irja.leppisaari@cop.fi

Copyright VirtuaaliAMK

SISÄLTÖ

Esityksen taustana VirtuaaliAMK:n tuotantorenkaiden koordinaattoreiden haastattelututkimus (N=18) toukokuussa 2005 sekä oppimisaihioiden pedagoginen laadunarviointi

→ Mitä paikkoja/mahdollisuuksia ja tukea tuotantoprosessissa on pedagogiseen keskusteluun?

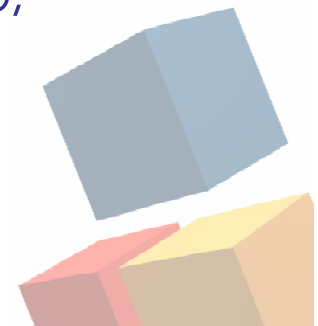
- Oppimisaihiot pedagogisina yksikköinä
- Virtuaaliammattikorkeakoulun oppimisaihiotuotanto – opettajan pedagogisen ajattelun päivitysmahdollisuus
- Pedagogisen laadun elementtejä
- Sisällöntuotannon pedagoginen tuki tukemassa verkkopedagogista keskustelua
- Pedagogisen laadun arviointi keskustelun kontekstina ja peilinä
- Johtopäätöksiä

OPPIMISAIHIOT UUTENA LÄHESTYMISTAPANA OPETUKSEN KEHITTÄMISEEN

- Oppimisasiho: pedagogisesti mielekäs pienin oppimateriaaliyksikkö
- Yksittäisiä ja kompakteja multimedia- tai hypermediapohjaisia "oppimateriaalipalasia" tai opetusohjelmia, joita voidaan käyttää erilaisissa oppimisprosesseissa ja oppimisprosessin eri vaiheissa
- Yhdessä opintojaksossa voidaan käyttää useita eri oppimisasihiota, oppimisprosessin kuvauksen perusteella
- Ohjaavat opiskelijan havainnointia ja tiedonprosessointia
- Auttavat huomioimaan erilaiset oppijat ja rakentamaan yksilöllisiä oppimispolkuja
- Uudelleenkäytettäviä ja parhaimmillaan jatkuvasti uudistettavia
- Oppimisasihoilla usein havainnollistetaan abstrakteja asioita ja erilaisia ilmiöitä. Oppimisasiho voi olla esimerkiksi simulaatio, työvaiheita kuvaava videoklippi, animaatio tai vaikkapa toiminnallinen hyperteksti.

SISÄLLÖNTUOTANTO OPETTAJAN PEDAGOGISEN AJATTELUN KOLLEGIAALISENA PÄIVITYS-MAHDOLLISUUTENA

Tuotantotapa:

- Tuotantorengas suunnittelee opetuksen tavoitteiden ja sisältöalueiden perusteella oppimistavoitteita
- Oppimistavoitteiden saavuttamiseksi suunnitellaan oppimisprosessi, joka kuvataan oppimisnuolena
- Oppimisnuoleen liitetään oppimisen ituja, aiheita, jotka ohjaavat prosessia.
- Jokaisesta oppimisaihiosta laaditaan tuotekuvauslomake. Sen laatii 3 – 5 hengen tiimi.
- Tuottajatiimi rakennetaan tapauskohtaisesti tarvittavan asiantuntemuksen mukaan.
- Tuotteet tallennetaan portaalin materiaalipankkiin (www.amk.fi)
- 50 tuotantorengasta, 450 opettajaa, 400 oppimisaihiota, 375 op

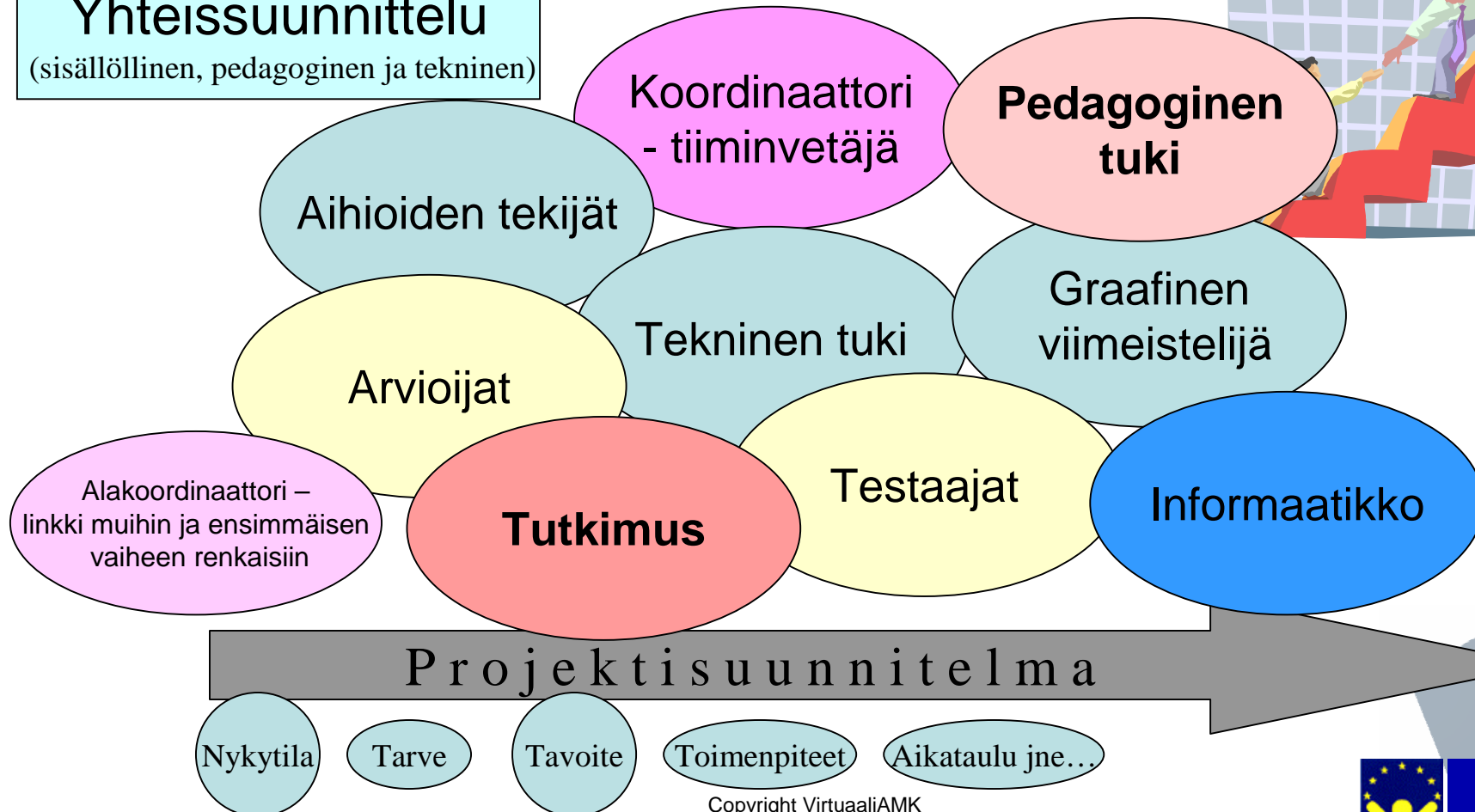

TUOTANTORENKKAAN ORGANISOINTI

Yhteissuunnittelu

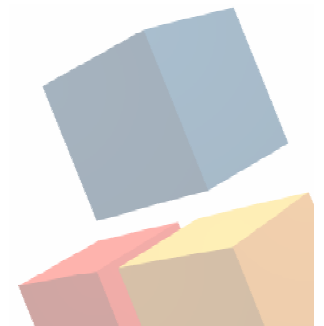
(sisällöllinen, pedagoginen ja tekninen)

PEDAGOGISTA KESKUSTELUA TARVITAAN

- oppimisaihioajattelu on haastanut opettajat adaptiivisen asiantuntijuutensa kehittämiseen, työskentelemään tietojensa ja taitojensa rajamailla (vrt. Hakkarainen ym. 2001)
- lähtökohtana ovat oppimisen tavoitteet ja oppijoiden aikaisempi tietämys ja osaaminen
- keskeistä suunnittelussa on, miten erilaiset oppijat oppivat ja saavuttavat tavoitteiden mukaista osaamista
- eri elementit - opetustilanne, oppimistehtävät, opetus, oppimisaihio, ohjaus, palaute ja arviointi - linkittyvät kiinteästi toisiinsa
- mikä on oppimisaihion käyttökohde oppimisprosessissa ja miten se linkittyy oppimisprosessin muihin elementteihin?

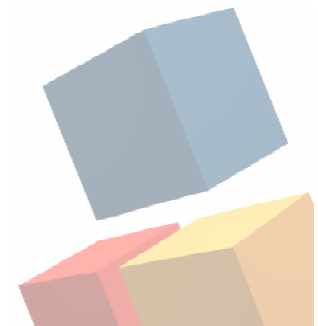

PEDAGOGISEN LAADUN LÄHTÖKOHTIA

Oppimiskäsitykset

- kognitiivinen
 - kiinnitetään huomiota oppijan ymmärryksen tukemiseen
 - ei vain uutta tietoa vaan kytkentä aikaisempaan tietoon ja uskomuksiin
- sosiokonstruktivistinen
 - hyödynnetään sosiaalista vuorovaikutusta ja mallinnetaan asiantuntijaosaamista
- pragmaattinen ajattelu
 - korostaa kielen, välineiden ja toiminnan merkitystä
 - oppiminen tapahtuu toiminnassa

(ks. esim. Tynjälä ym. 2005)

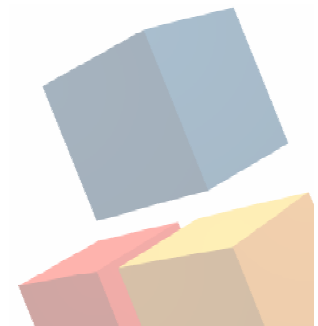

PEDAGOGISEN LAADUN LÄHTÖKOHTIA

Tarkoituksenmukaisuus

- pedagogisesti laadukas verkko-opetus vastaa opiskelijoiden ja opettajien tarpeita ja odotuksia
(vrt. mielekkään oppimisen ja ohjauksen kriteerit, Jonassen 1995, Nevgi & Tirri 2003, Leppisaari & Helenius 2005a)
- opiskeltavat sisällöt ja asiat ovat relevantteja opiskelijoiden muiden opintojen tai työhön sijoittumisen kannalta
- pedagoginen laatu suhteutetaan tarkoitukseen ja tavoitteisiin ja ongelmana on, kuka määrittää tarkoituksen ja miten tarkoitusta arvioidaan

(Harvey & Knight 1996, ks. myös Nevgi, Lofström & Evälä 2005)

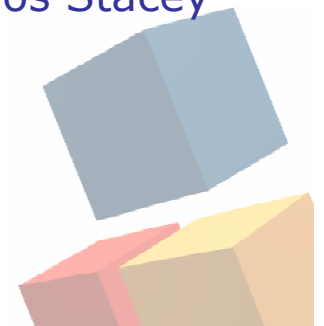

PEDAGOGISEN LAADUN LÄHTÖKOHTIA

Muutokseen johtava

- verkko-opetuksella tuetaan opiskelijan valtauttamista ja oman alan asiantuntijuuden kehittymistä
- verkko-opetuksen pedagoginen laatu syntyy opettajan ja opiskelijan ja opiskelijoiden keskinäisen vuorovaikutuksen tuloksena
- verkko-opetuksen sisältöjen pedagoginen laatu syntyy tuotantoprosessissa vuorovaikutuksessa ja tukiprosesseissa ja arviointiprosesseissa
- pedagoginen laatu muutoksena ilmenee esim. kun opiskelijat muokkaavat omalta osaltaan kurssin sisältöjä

(ks. Harvey & Knight 1996; Nevgi, Löfström, Evälä 2005, ks. myös Stacey & Rice 2002; Cashion & Palmieri 2002.)

VERKKOMENTOROINTI AKTIVOI KESKUSTELUA

- Mentorointi on yksi kehittämisen ja kehittymisen menetelmä, menetelmä vuoropuheluun ja parhaiden ratkaisujen löytämiseen.
- Mentoroinnilla tarkoitetaan tässä yhteydessä vuorovaikutuksellista ohjausta ja tukea, jota osaava ja kokenut työntekijä antaa "työuran taitekohdassa", sisällöntuottamisen ja verkko-opettajuutensa kehittämisprosessissa oleville työntekijöille.
- Mentori on keskustelukumppanina erityisesti oppimisaihioiden pedagogiseen laatuun liittyvien kysymysten ja haasteiden tunnistamisessa ja ratkaisemisessa. Hän antaa osaamisensa ja aikaansa sisällöntuotantoryhmän käyttöön, jakaa pääosin virtuaaliympäristössä tapahtuvassa vuorovaikutusprosessissa asiantuntijatietaa ja -kokemusta. Näin yhdessä etsitään oppimista tukevia ratkaisuja (sisällöntuotannon) verkkopedagogisissa kysymyksissä.

(Ks. esim. Miller 2004; Lillia 2000; Helenius & Leppisaari 2004; Leppisaari & Vainio 2006)

www.amk.fi/mentorointi

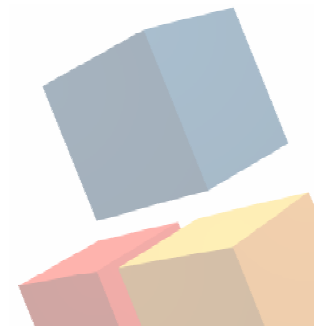

OPPIMISAIHIOIDEN PEDAGOGINEN ARVIOINTI (1)

Oppijan prosessien autenttisuus:

- Onko ongelman asettelu autenttinen?
- Ovatko oppijan ajatteluprosessit, toiminta ja tehtävät autenttisia (aidon ilmiön/asian/toiminnan mukaisia) oppimistilanteessa?
- Ovatko menetelmät/työkalut/sisällöt autenttisia?
- Onko oppimisasihiossa yhteys "asiantuntijakulttuuriin" ja amk-kontekstiin?

(Silander & Vainio 2005)

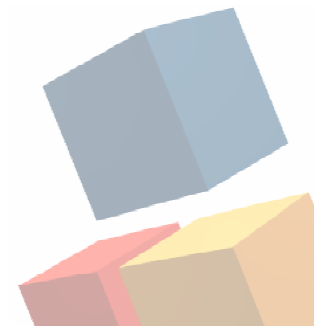

OPPIMISAIHIOIDEN PEDAGOGINEN ARVIOINTI (2)

Oppijan toiminnan tavoitteellisuus (intentionaalisuus) ja tietoisuus:

- Toimiiko oppija tietoisesti ja tavoitteellisesti käyttäessään oppimateriaalia/oppimisasiota?
- Tuleeko oppijan oma toiminta ja ajattelu näkyväksi oppimateriaalia käytettäessä?
- Miten oppijan ajattelu- ja ongelmanratkaisuprosessi tulee näkyväksi ja miten sitä tuetaan?

(Silander & Vainio 2005)

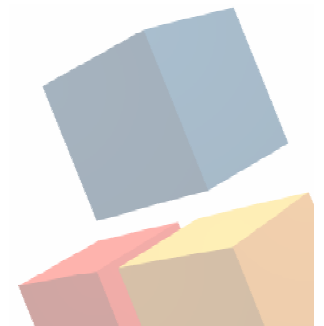

OPPIMISAIHIOIDEN PEDAGOGINEN ARVIOINTI (3)

Tiedonrakentelun tuki:

- Millaista oppijan omaa tiedonrakentelua oppimateriaalia /oppimisaihion käyttö mahdollistaa?
- Miten oppimisaihio tukee tiedonrakentelua?

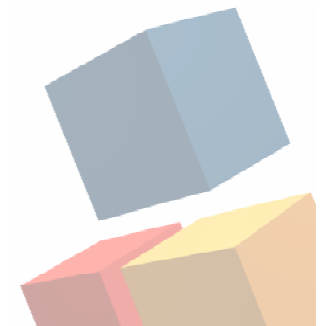
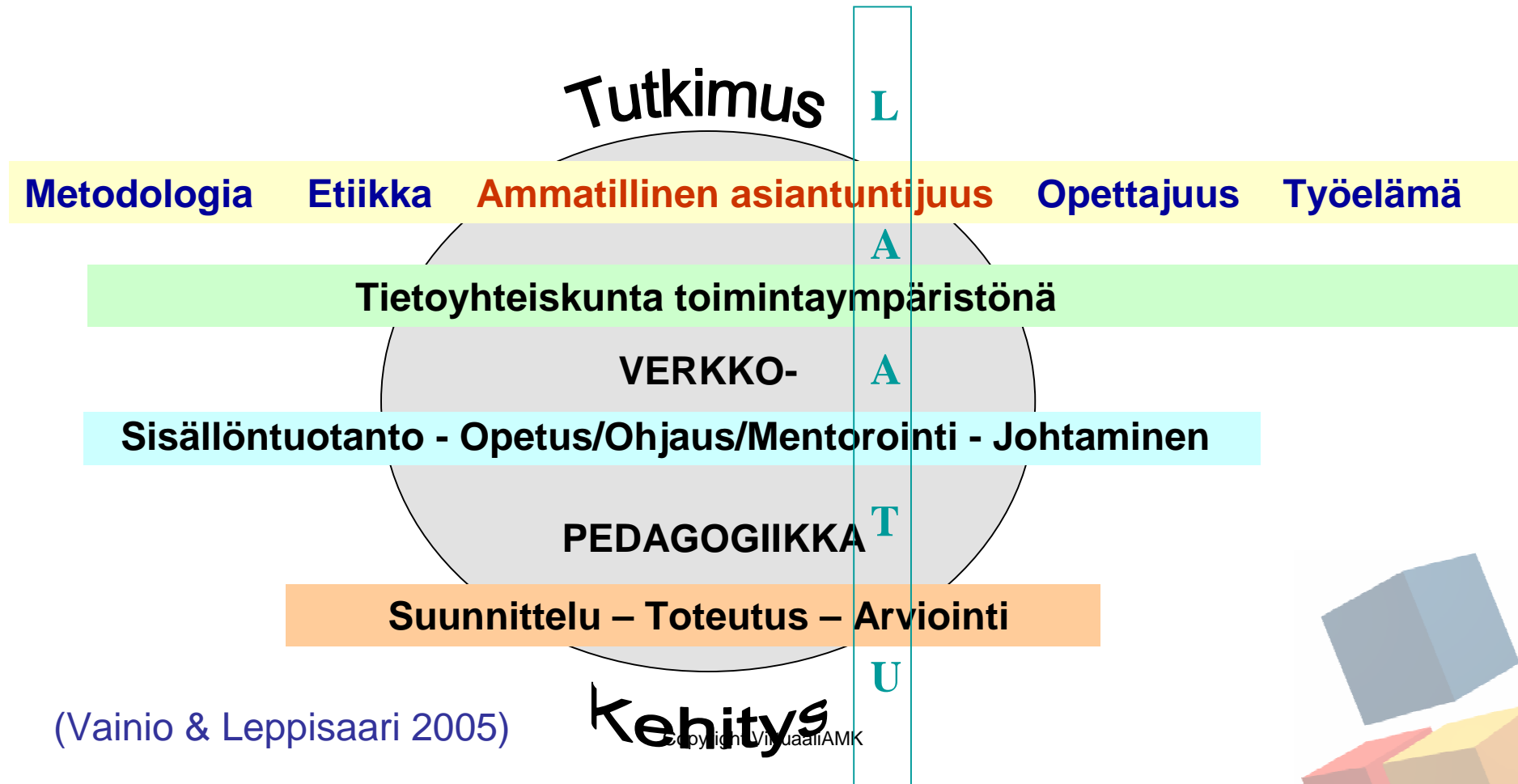
(Silander & Vainio 2005)

AMK-VERKKOPEDAGOGIIKKA

Kokonaisvaltainen verkko-opetuksen laatuajattelu

PEDAGOGINEN KESKUSTELU VARMISTAA LAATUA

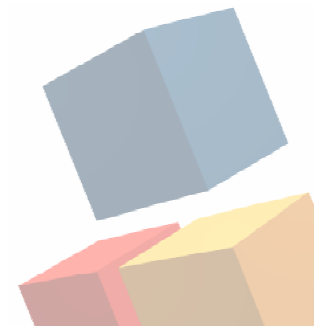
- VirtuaaliAMK tuotantoympäristönä on asettanut opettajille uusia haasteita ja vaatimuksia mutta samalla pyrkinyt myös tukemaan opettajien pedagogisen ajattelun kehittymistä
- Opettajilla on tuotantorengastyöskentelyssä mahdollisuus uudistaa pedagogista ajatteluaan ja ylittää osaamisensa rajoja yhteisöllisen osaamisen jakamisen ja verkkopedagogisen asiantuntijuuden yhdessä kehittämisen avulla (vrt. Hakkarainen ym. 2001)
- Opettajien verkkopedagogisen asiantuntijuuden kehittymisen kannalta on oleellista, että sisällöntuotantoprosessissa on aikaa ja tilaa pedagogiselle keskustelulle ja neuvottelulle, asiantuntijuuden yhdessä jakamiselle
- Laadun varmistamisen kannalta prosessinaikainen keskustelu ja pedagoginen arviointi mielekkäämpää kuin pelkkä lopputuotteen arviointi

LÄHTEET

- Cashion, J. & Palmieri, P. 2002. The secret is the teacher. Australian Flexible Learning Framework. Australian National Training Authority, NCVER. Saatavilla: <http://www.cver.edu.au/research/proj/nr0F03.pdf>.
- Hakkarainen, K., Lonka, K & Lipponen, L. 2001. Tutkiva oppiminen. Älykkään toiminnan rajat ja niiden ylittäminen. helsinki: WSOY:
- Harvey, L. & Knight, P. T. 1996. Quality standars in eLearning: a Matrix of Analysis. International Rewiew of Research in Open and Disatance Learning.
- Helenius, R. & Leppisaari, I. 2004. Online Mentoring to Enrich the Learning Process. In J. Nall & R. Robson (Eds.) Proceedings of E-Learn 2004 conference, Vol. 2. November 1-5, 2004. Washington, USA. 1244-1249.
- Jonassen, D. 1995. Supporting Communities of Learners with Technology: a Vision for Integrating Technology with Learning in Schools. Educational Technology 35 (4), 60-63.
- Leppisaari, I. & Helenius, R. 2005a. Mielekästä verkko-ohjausta etsimässä. Teoksessa I. Luoto & I. Leppisaari (toim.) Kasvamassa verkko-opettajuuteen. Saarijärvi: Gummerus. 164- 180.
- Leppisaari, I. & Vainio, L. 2006. Online mentoring – Developing Teachers' Online Pedagogy Expertise in Content Producing Teams. In Proceedings of SITE 2006 - Society for Society for Information Technology & Teacher Education, 17th International Conference. March 20-24, 2006, Orlando, USA.
- Lillia, T. 2000. Mentoroinnin teoriaa. Teoksessa T. Juusela, T. Lillia & J. Rinne (toim.) Mentoroinnin monet kasvot. Jyväskylä: Gummerus. 9-52.

LÄHTEET

- Miller, A. 2002. Mentoring students & young people. A Handbook of effective practice. London and New York: RoutledgeFalmer.
- Nevgi, A. & Tirri. K. 2003. Hyvää verkko-opetusta etsimässä. Oppimista edistävät ja estävät tekijät verkko-oppimisympäristöissä – opiskelijoiden kokemukset ja opettajien arviot. Kasvatusalan tutkimuksia 15. Helsinki: Suomen Kasvatustieteellinen Seura.
- Nevgi, A., Löfström, E. & Evälä, A. 2005. Laadukkaasti verkossa. Yliopistollisen verkko-opetuksen ulottuvuudet. Kasvatustieteen laitoksen julkaisuja. Helsinki : Yliopistopaino
- Silander P. & Vaino L. (In Press). Evaluating authentic pedagogical quality of learning objects" , Hame Polytechnic, Digital Learning Lab research
- Silander, P. & Koli, H. 2003. Verkko-opetuksen työkalupakki – oppimisaihioista oppimisprosessiin. Helsinki: FinnLectura.
- Stacey, E. & Rice, M. 2002. Evaluating an online learning environment. Australian Journal of Educational Technology 18 (3), 323-340.
- Tynjälä, P., Slotte, V., Nieminen, J. Lonka, K. & Olkinuora, E. 2004. Yliopistoista valmistuneet työelämässä. In P. Tynjälä, J. Välimaa & M. Murtonen (Eds). Korkeakoulutus, oppiminen ja työelämä. Pedagogisia ja yhteiskunnallisia näkökulmia. Juva: PS-kustannus
- Vainio, L. & Leppisaari, I. 2005. Verkko-opetuksen laatu VirtuaaliAMK:ssa. Esitys VirtuaaliAMK-seminaarissa 9.11.2005 Tampereella.

